

Š P Ě T K A

Školní časopis pro žáky, rodiče a pedagogy

ZŠ Pětka
Vrchlického 22, Šumperk

10. února 2026 • ročník 2025 / 2026

číslo 5

Olympiáda umí zastavit čas

Krátká duchovně-filozofická úvaha o smyslu olympijských her

Olympijské hry se obvykle popisují jazykem výkonu: rekordy, sekundy, medaile, vlajky. Přesto v jejich jádru zůstává cosi, co se těmto slovům vzpírá. Olympiáda je totiž zvláštní prostor – dočasný, vytržený z běžného času (čas zde tedy může být chápán jako posvátný *kairos* ne *chronos*), kde se lidské tělo i vůle dostávají na hranici svých možností a kde se zviditelňuje něco, co běžně zůstává skryté.

Čas, který se na chvíli zastaví

Už antické hry v Olympii nebyly jen sportovní událostí. Byly rituálem, během něhož se přerušovaly války a spory. Nešlo o to, že by lidé náhle ztratili nepřátelství, ale že se na chvíli shodli na něčem důležitějším než na moci – na řádu, který je přesahuje.

Moderní olympiáda tento rozměr často ztrácí v hluku médií, ale nezmizel úplně. I dnes existuje okamžik, kdy se svět na pár vteřin ztiší: těsně před startem, před skokem, před výstřelem. V tom tichu je sportovec sám – bez státu, bez hymny, bez publika. Zůstává jen on, jeho tělo a rozhodnutí pokračovat.

Tělo jako nástroj pravdy

Zimní olympiáda je v tomto ohledu obzvlášť neúprosná. Chlad, výška, rychlost a riziko pádu nedovolují přetvářku. Tělo zde nehraje roli reprezentativní, ale pravdivou. Každá chyba se okamžitě projeví, každý strach má fyzický důsledek.

Právě proto působí zimní sporty až asketicky. Připomínají, že člověk není oddělený duch a tělo, ale jednota. Myšlenka bez těla tu neobstojí. A tělo bez vnitřní disciplíny také ne.

Prohra jako rovnocenná zkušenost

Olympiáda bývá spojována s vítězstvím, ale její skutečný duch je paradoxně čitelnější v prohře. Drtivá většina sportovců se vrací bez medaile. Nejsou poražení v běžném smyslu slova – pouze došli až tam, kam mohli.

V tom je olympiáda blízká filozofii i duchovní tradici: ukazuje hranici. Ne jako selhání, ale jako poznání. Poznat vlastní mez je forma pravdy, kterou nelze obejít.

Coubertinova myšlenka bez nánosu frází

Zakladatel moderních her Pierre de Coubertin často bývá citován pateticky, ale jeho základní úvaha byla prostá: sport má vychovávat k odpovědnosti za sebe sama. Ne k iluzi dokonalosti, ale k přijetí námahy, řádu a opakování.

Olympijský ideál v tomto smyslu není o triumfu, ale o dobrovolném podřízení se pravidlům, která platí pro všechny stejně. To je hluboce etický postoj – v době, kdy se pravidla často ohýbají podle síly a vlivu.

Oheň, jako mnohovýznamový symbol

Olympijský oheň se často vysvětluje jako symbol míru nebo tradice. Zajímavý je i jiný praktický fakt: oheň hoří nepřetržitě, musí se udržovat, chránit, přenášet. Stejně jako smysl samotné olympiády.

Není daný jednou provždy. V každé generaci se může vyprázdnit – nebo znovu naplnit. Záleží na tom, zda zůstane jen kulisou, nebo prostorem, kde se člověk znovu setká s námahou, nejistotou a odpovědností za vlastní výkon.

Olympiáda jako otázka, ne odpověď

Olympijské hry nejsou odpovědí na otázku, co je člověk. Jsou spíš způsobem, jak ji znovu položit. Bez kázání, bez ideologie, jen skrze pohyb, dech a chvíli, kdy už není kam ustoupit.

A možná právě proto – navzdory všem problémům, skandálům a komerci – olympiáda stále přežívá. Ne proto, že by byla dokonalá. Ale proto, že připomíná, že dokonalost nikdy nebyla jejím cílem.

Obsah aktuálního čísla

Olympiáda umí zastavit čas	2
Úvodník	3
Od Olympie k pěti kruhům	4
Když olympiáda klopýtne	6
Olympiáda a politika	8
Sporty na olympiádě	10
Soutěž s EPET 3.A	12
Vyhodit. Ale kam?	13
5.C a Tonda Obal	14
Lyžařský den na Paprsku	15
Lyžařský kurz D. Morava	15
Přednáška o Austrálii	16
Vystoupení v domově důchodců	17
Osvětím 27. 1. 1945	18
Bambulka S. Kaněv, 4. C	19
Bonbónkový svět N. Števove, 5. A	19
Pomíchané obrázky L. Genčurová, 4. C	19
Červená Karkulka, Jeníček a Mařenka K. Illichmanová, 7. A	20
Zážitek s duchy (plchy) P. Suralová, 6. A	21
Temelín a hermelín N. Števove, 5. A	21
O chaloupce z cukrové vaty M. Sochorová, 9. B	22

Redakce:

V. Horváthová, E. Macková,
K. Pokorná, V. Bodorová,
N. Hrochová, L. Loderová,
N. Pospíšilová, T. Potěšil,
N. Urbanová, L. Bližňák,
ChatGPT, Sora, DALL-E

Také letos bojujeme o medaile

Olympiáda je zvláštní věc. Jednou za čtyři roky se celý svět tváří, že na chvíli odloží starosti a bude sledovat, jak někdo jiný běhá rychleji, skáče dál a padá elegantněji než my. Zimní olympiáda je v tom ještě upřímnější: chlad, led a sníh dávají jasně najevo, že pohodlí se tentokrát nekoná.

A vlastně – není to tak vzdálené škole, jak by se mohlo zdát.

I my tu máme disciplíny vytrvalostní (dlouhé hodiny), rychlostní (testy na čas), týmové (skupinové projekty) i technické (tabule, které někdy spolupracují a někdy ne). Občas se upadne. Občas někdo doběhne do cíle těsně před zvoněním. A většina z nás si neodnáší medaili, ale zkušenost.

Zimní olympiáda v Itálii 2026 je sice mnoho kilometrů daleko, ale princip je stejný jako ve třídě: někdo fandí, někdo soutěží, někdo se tváří, že ho to nezajímá – a přitom tajně sleduje, kdo vyhraje. A hlavně: všichni jsou součástí jedné zvláštní hry, která má pevná pravidla, ale pokaždé dopadne trochu jinak.

Tenhle časopis není živý sportovní přenos. Je to spíš naše školní tribuna. Místo, odkud se dá fandit, smát se trapasům, připomenout si úspěchy a občas si všimnout, že i pád může být součástí dobrého výkonu.

Tak vítejte u „školní olympiády“. Bez ledu. Bez sněhu. Ale s podobným úsilím. Přejeme každému, aby si během školní docházky vyzkoušel, jaké to je stát na stupních vítězů.

Od Olympie k pěti kruhům

Historie olympijských her s důrazem na zimní olympiádu

Olympijské hry patří k nejstarším a zároveň nejživějším tradicím lidské civilizace. Spojují sport, ideál fair play, mezinárodní setkávání i politické dějiny. Jejich cesta od antických stadionů k moderním ledovým halám a horským sjezdovkám je dlouhá, dramatická a plná zlomů.

Antické kořeny olympiády

První antické olympijské hry se konaly roku 776 př. n. l. v řecké Olympii. Byly součástí náboženských slavností na počest boha Dia a účastnili se jich pouze svobodní řečtí muži. Program byl zpočátku skromný – běh na jeden stadion, postupně však přibýly zápasy, pětiboj, hod diskem, zápas či box.

Hry se konaly pravidelně každé čtyři roky a po dobu jejich trvání platil tzv. posvátný mír, který měl zajistit bezpečný příchod sportovců. Olympijské hry se staly základním časovým měřítkem řeckého světa – celé dějiny se počítaly podle jednotlivých olympiád.

Tato tradice skončila roku 393 n. l., kdy císař

Theodosius I. pohanské slavnosti zakázal. Na více než patnáct století tak olympiáda zmizela z dějin.

Zrození moderních olympijských her

Obnova olympijské myšlenky je spojena se jménem Pierre de Coubertina, francouzského pedagoga a historika. Ten prosazoval myšlenku, že sport má nejen fyzický, ale i výchovný a morální význam. Díky jeho úsilí se roku 1896 konaly první novodobé olympijské hry v Athénách.

Od té doby se olympijské hry konají pravidelně (s výjimkou světových válek) a rychle se rozšiřovaly – jak počtem sportů, tak počtem účastnických zemí. V roce 1913 vznikl známý symbol pěti propojených kruhů, které reprezentují jednotu pěti kontinentů.

Jak se zrodila zimní olympiáda

Zatímco letní sporty měly své místo už od počátku moderní olympiády, zimní sporty se dlouho potýkaly s nedostatkem prostoru. Některé z nich, například krasobruslení nebo lední hokej, se

dokonce objevily na letních olympiádách (např. v Londýně 1908 či Antverpách 1920).

Zlom nastal roku 1924, kdy se ve francouzském Chamonix konal „Mezinárodní týden zimních sportů“. Až dodatečně byl uznán jako I. zimní olympijské hry. Zúčastnilo se jich 16 zemí a soutěžilo se v disciplínách, které dnes považujeme za klasické: běžecké lyžování, skoky na lyžích, rychlobruslení, krasobruslení či lední hokej.

Úspěch byl natolik výrazný, že Mezinárodní olympijský výbor rozhodl o pravidelném pořádání zimních olympijských her.

Vývoj a proměny zimní olympiády

Zimní olympijské hry se dlouho konaly ve stejném roce jako letní. Teprve od roku 1994 (Lillehammer) se konají s dvouletým odstupem, aby každá olympiáda měla větší mediální i organizační prostor.

Postupně přibývaly nové sporty: biatlon (1960), sáňkování (1964), snowboarding (1998), freestyle lyžování (postupně od roku 1992).

Zimní olympiáda se tak proměnila z relativně komorní akce v obrovskou sportovní událost s globálním dosahem.

Česká stopa v historii zimních her

Zimní olympiády mají pro české země silný význam. Už Československo patřilo k tradičním

účastníkům a Česká republika se zapsala do dějin především olympijským vítězstvím hokejového týmu v Naganu 1998. Tento turnaj je dodnes považován za jeden z největších momentů českého sportu.

Výrazné osobnosti české zimní olympiády se prosadily například v běžeckém lyžování, rychlobruslení, skocích na lyžích, alpském lyžování, snowboardingu...

Olympiáda dnes: sport, politika i otázky budoucnosti

Moderní zimní olympijské hry nejsou jen sportovní soutěží. Řeší se také: dopad na životní prostředí, náklady na pořádání, klimatická změna (nedostatek sněhu), politické napětí a bojkoty.

Přesto zůstává olympiáda jedním z mála okamžiků, kdy se svět – alespoň symbolicky – setkává na jednom místě v duchu mírového soupeření.

Závěrem

Historie olympijských her je příběhem lidské touhy měřit síly, překračovat hranice a hledat ideál spravedlivého soutěžení. Zimní olympiáda, původně nenápadný doplněk letních her, se stala plnohodnotnou a divácky mimořádně atraktivní událostí. V ledu, sněhu a horách se tak dál píše příběh, který začal před více než dvěma a půl tisíci lety v antické Olympii.

Když olympiáda klopýtne

Skutečné trapasy, bizarní vítězství a lidské momenty ze zimních olympijských her

Zimní olympijské hry mají pověst slavnostní, hrdinské a precizně řízené události. Jenže právě sníh, led, technika a lidská nervozita vytvářejí ideální podmínky pro chvíle, kdy se velké dějiny nečekaně zlomí v trapas, grotesku nebo absurdní komedii. A právě tyto okamžiky si diváci pamatují někdy víc než tabulky medailí.

Eddie „The Eagle“ – nejhorší skokan, kterého svět miloval

Jedním z nejslavnějších olympijských „antihrdinů“ je Eddie the Eagle, vlastním jménem Michael Edwards. Na zimní olympiádě v Calgary 1988 reprezentoval Velkou Británii ve skoku na lyžích – sportu, v němž jeho země neměla žádnou tradici. Eddie byl výrazně horší než všichni ostatní. Skákal krátce, technicky špatně a s obrovskými dioptrickými brýlemi pod helmou. Skončil poslední v obou závodech. Přesto se stal hvězdou her. Publikum ho milovalo, protože zosobňoval myšlenku: nejde o vítězství, ale o účast. Jeho příběh byl natolik silný, že později inspiroval i celovečerní film.

Nejpomalejší vítěz v dějinách: Steven Bradbury

Na zimních hrách v Salt Lake City 2002 se odehrál jeden z nejabsurdnějších finišů v historii sportu. Australan Steven Bradbury startoval ve finále rychlobruslení na krátké dráze.

Bradbury byl nejpomalejší ze všech finalistů a sám to věděl. Zvolil proto taktiku „jet vzadu a přežít“. A skutečně – v poslední zatáčce všichni čtyři jeho

soupeři upadli. Bradbury je v klidu objel a dojel si pro zlatou medaili.

Dodnes je jeho vítězství citováno jako ukázkový příklad toho, že v olympijském sportu někdy rozhoduje ne síla, ale trpělivost a štěstí.

Když se roztaje olympiáda: Vancouver 2010

Zimní olympijské hry ve Vancouver 2010 se zapsaly do historie kvůli nezvykle teplému počasí. Sněhu bylo málo, místy žádný, a organizátoři museli svážit sníh z vyšších poloh pomocí kamionů i vrtulníků.

Některé sjezdovky připomínaly spíš jarní svah než olympijskou trať. Televizní záběry ukazovaly zelené kopce v pozadí a sportovci otevřeně mluvili o tom, že podmínky jsou „na hraně regulérnosti“. Média tehdy ironicky psala o „olympiádě bez zimy“.

Nezapálený oheň: slavnost, která se pokazila

Právě Vancouver přinesl ještě jeden památný moment. Při zahajovacím ceremoniálu měla z podlahy haly vystoupit čtveřice ramen olympijského kotel, která společně zapálí oheň. Jedno rameno se však nevysunulo.

Na očích milionů diváků tak zůstal kotel „nedokončený“. Organizátoři situaci později zachránili humorem – při závěrečném ceremoniálu se nefunkční rameno symbolicky „opravilo“. Trapasu se tak podařilo dát lidský a elegantní závěr.

Proč tyto historky patří k olympiádě

Zimní olympijské hry nejsou jen přehlídkou dokonalých výkonů. Jsou také zrcadlem lidské nejistoty, improvizace a omylů. Právě tyto chvíle – pád favoritů, technické selhání nebo nepravděpodobné vítězství – dělají z olympiády událost, která působí skutečně lidsky.

A možná právě proto si pamatujeme Eddieho orla, Bradburyho pomalou jízdu nebo nezapálený oheň stejně silně jako rekordy a medaile.

Nagano 1998: když se zlatý sen promění v národní euforii

Zimní olympiáda v Nagano 1998 nepřinesla trapas, ale moment, který byl sám o sobě tak nečekaný, že působil skoro absurdně: vítězství českého hokejového týmu.

Tým složený z hráčů z NHL porazil favority turnaje a způsobil v Česku spontánní oslavy, jaké sportovní události běžně nevyvolávají. Pro mnoho lidí to byl okamžik, kdy si uvědomili, že olympiáda není jen sport – ale silný společenský zážitek.

Olympiáda a politika

Olympijské hry se rády označují za apolitické. Tento ideál se objevuje v oficiálních dokumentech i slavnostních projevech. Historie však ukazuje, že olympiáda nikdy neexistovala mimo politiku. Už od chvíle, kdy se stala globální událostí sledovanou státy, médii a veřejností, začala fungovat jako zrcadlo moci, ideologií i konfliktů své doby.

Berlín 1936: okamžik, kdy se iluze rozpadla

Základním bodem každé debaty o politice a olympiádě jsou letní olympijské hry v Berlíně roku 1936.

Pořádala je nacistická Třetí říše pod vedením Adolfa Hitlera. Hry se staly pečlivě připraveným propagandistickým nástrojem. Režim chtěl světu ukázat obraz moderní, disciplinované a kulturní velmoci. Antisemitské projevy byly na čas potlačeny, z ulic zmizely některé protizidovské nápisy a zahraniční delegace byly vítány s okázalou zdvořilostí.

Olympiáda zde nebyla jen sportovní událostí – byla politickým představením.

Zároveň ale Berlín 1936 ukázal, že propaganda

není všemocná. Americký atlet Jesse Owens, černošský sportovec, získal čtyři zlaté medaile a stal se nejviditelnějším symbolem rozporu mezi nacistickou ideologií a sportovní realitou. Jeho úspěch byl mezinárodně vnímán jako tichá, ale silná odpověď rasové doktríně režimu.

Studená válka a olympiáda jako bojiště

Po druhé světové válce se olympiáda stala součástí studené války. Sportovní výsledky byly interpretovány jako důkaz nadřazenosti politického systému.

Medaile přestaly být jen sportovním úspěchem – staly se nástrojem prestiže státu.

Vznikly systematické státní programy podpory vrcholového sportu, zejména ve východním bloku. Úspěch jednotlivce byl často prezentován jako vítězství ideologie.

Vrchol politického napětí přišel v podobě bojkotů: Moskva 1980 – hry bojkotovaly USA a další západní státy na protest proti sovětské invazi do Afghánistánu.

Los Angeles 1984 – Sovětský svaz a jeho spojenci

(včetně nás) odpověděli vlastním bojkotem.

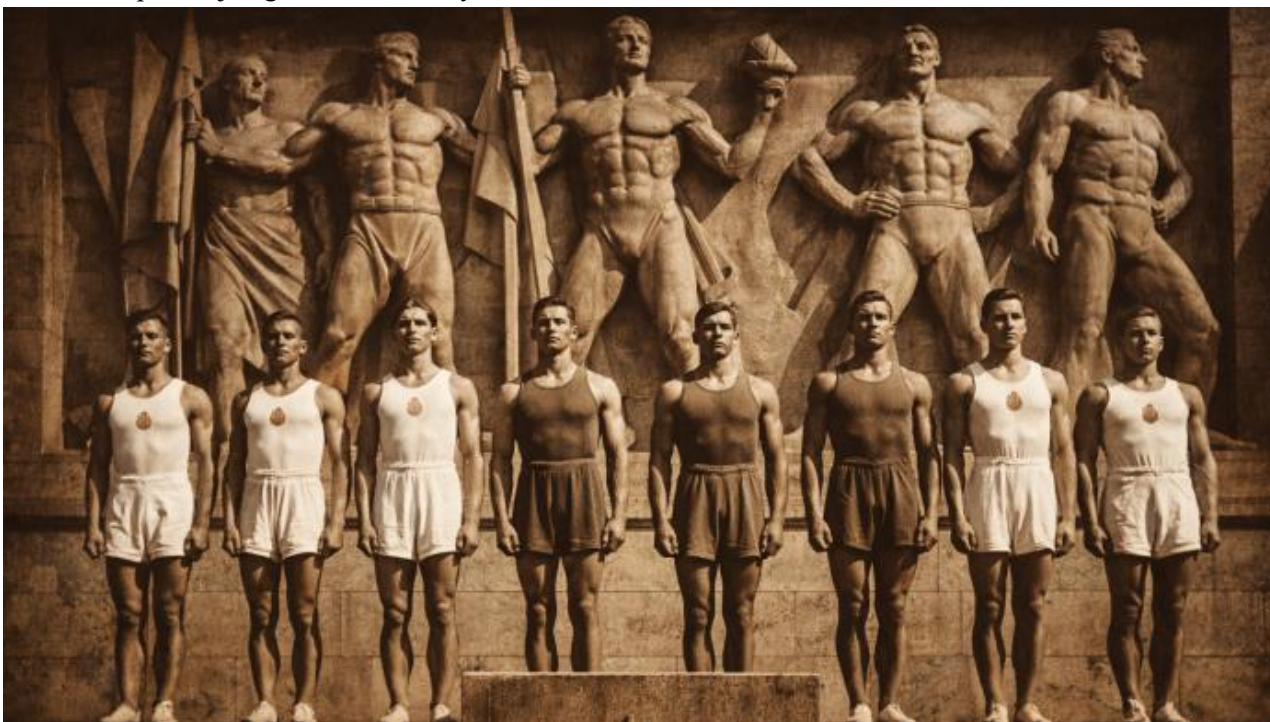
Sportovci, kteří se na olympiádu připravovali celé roky, se tak ocitli v roli rukojmích politických rozhodnutí, která nemohli ovlivnit.

Tragédie v Mnichově 1972

Politika do olympiády nezasahovala jen symbolicky, ale i násilně. Na hrách v Mnichově 1972 došlo k teroristickému útoku palestinské skupiny Černé září na izraelskou výpravu. Výsledkem bylo 11 mrtvých izraelských sportovců a trenérů.

Mnichov 1972 definitivně zrušil představu, že olympijské hry mohou existovat jako bezpečný a izolovaný „svět míru“. Od té doby jsou olympiády provázeny masivními bezpečnostními opatřeními – a také vědomím, že globální viditelnost přitahuje i globální konflikty.

Symbolická gesta a jejich hranice

V moderní době se politika na olympiádě často projevuje symbolicky: gesty sportovců, otázkami lidských práv, debatami o pořadatelských zemích. Mezinárodní olympijský výbor se opakovaně snaží zachovat neutralitu, ale ta má své limity. Už samotný výběr pořadatele je politickým rozhodnutím. Stejně tak pravidla, co se smí a nesmí říkat, jsou výrazem určité hodnotové pozice.

Olympiáda se tak pohybuje na hraně mezi snahou o univerzální setkání a realitou světa rozděleného mocí, konflikty a nerovností.

Lehce filozofický závěr:

olympiáda jako zkouška pravdivosti

Olympijské hry nejsou politické proto, že by sportovci chtěli dělat politiku. Jsou politické proto, že svět, ve kterém se konají, politický je.

Možná právě v tom spočívá jejich skutečný význam. Olympiáda není únikem z reality, ale jejím zhuštěním. Ukazuje, co si společnosti přejí ukázat – a často i to, co by raději skryly. V tomto smyslu není její hodnota v tom, že by byla „čistá“, ale v tom, že je viditelná.

Sport sám o sobě svět nezmění. Ale dokáže ho na chvíli zpomalit a zaostřit. A někdy právě v tom krátkém okamžiku vidíme pravdu jasněji než jindy.

Jaké sporty uvidíme na zimní olympiádě v Itálii

Disciplíny zimních olympijských her 2026

Zimní olympijské hry v Milano Cortina 2026 nabídnou pestrý soubor sportů, které spojuje sníh, led, rychlost, přesnost i odvaha. Některé disciplíny patří k olympiádě od jejích počátků, jiné jsou poměrně mladé a oslovují hlavně mladší publikum. Níže je neúplný přehled zimních olympijských sportů, které budou v Itálii k vidění.

Alpské lyžování

Sjezdy, slalomy a další rychlostní disciplíny na prudkých svazích. Závody rozhodují setiny vteřiny, odvaha a schopnost zvládnout vysokou rychlost na technicky náročných tratích.

Běžecské lyžování

Vytrvalostní závody na dlouhých tratích v klasickém i volném stylu. Patří k fyzicky nejnáročnějším olympijským sportům a často se v nich prosazují severské země.

Biatlon

Kombinace běhu na lyžích a střelby. Sport, kde se

extrémní fyzická zátěž střídá s nutností naprostého klidu. Jedna netrefená rána může zničit celé závodní úsilí.

Rychlobruslení

Závody na oválné dráze na ledě. Čistá rychlost, rytmus a technika. Patří k tradičním zimním sportům s dlouhou olympijskou historií.

Krasobruslení

Spojení sportu a umění. Jednotlivci, sportovní dvojice i taneční páry předvádějí technicky náročné prvky v kombinaci s hudbou a choreografií.

Short track

Rychlobruslení na krátké dráze. Kontaktní, chaotické a dramatické závody, kde často dochází k pádům, diskvalifikacím a nečekaným zvratům.

Lední hokej

Jeden z nejsledovanějších sportů zimní olympiády.

Rychlá týmová hra, tvrdé souboje a silné emoce. Turnaj bývá vrcholem her pro mnoho diváků.

Curling

Týmový sport na ledu, často přirovnávaný k šachu v pohybu. Rozhoduje strategie, přesnost a spolupráce. Patří k nejstarším zimním sportům.

Saně

Závody jednotlivců i dvojic na ledových drahách. Sport založený na rychlosti, přesném řízení a minimální chybě – každé zaváhání znamená ztrátu času.

Boby

Posádky závodí v aerodynamických bobech na ledové dráze. Klíčový je start, týmová souhra a odvaha v ostrých zatáčkách.

Skeleton

Jednotlivec sjíždí trať hlavou napřed na malých saních. Patří k nejextrémnějším olympijským disciplínám a působí téměř až riskantně.

Skoky na lyžích

Sport, kde rozhoduje technika odrazu, let vzduchem a čistý dopad. Jeden z vizuálně

nejpůsobivějších zimních sportů.

Severská kombinace

Spojení skoků na lyžích a běhu na lyžích. Všestranná disciplína, která vyžaduje jak výbušnost, tak vytrvalost.

Freestyle lyžování

Moderní a dynamická skupina disciplín zahrnující akrobatické skoky, jízdu v boulich nebo závody na trati s překážkami. Důraz na styl, obtížnost i kreativitu.

Snowboarding

Relativně mladý olympijský sport. Zahrnuje technické disciplíny i akrobatické jízdy v rampě. Přitahuje mladší publikum a přináší do olympiády novou estetiku.

Závěrem

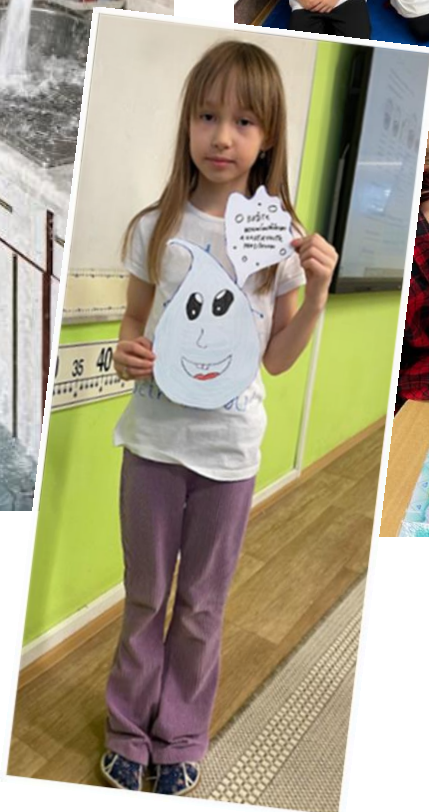
Zimní olympiáda v Itálii nabídne kombinaci tradice i moderny – od klasických disciplín, které se závodí už téměř sto let, až po sporty, které se do olympijského programu dostaly teprve nedávno. Společným jmenovatelem zůstává lidské úsilí, koncentrace a snaha zvládnout extrémní podmínky.

Soutěž s EPET – třída 3. A

Ekoškola jede... Nejen ekotým se snaží, ale nadšení třetíáci se sami vrhli do pátrání a soutěží ve výzvě...

Žáci 3. A se rozhodli, že chtějí šetřit vodu a rozhodli se přihlásit do soutěže a pustili se do projektu jako VodoTým, aby mohli namontovat perlátory, které šetří vodu. Vytvořili plakáty, cedulky, prošli školu, natočili video a sepsali veškeré potřebné informace dle projektového deníku. Zapojili se všichni žáci a neskutečně je to bavilo. Dokonce si i sami navrhli trička a motto: Buďte hodní na přírodu, ZASTAVUJTE prosím vodu...

Vyhodit. Ale kam?

„Ohryzek.“ „Sešít!“ „Televize?!“ „Jé, já mám použitou plenku!“ „Kam s tím?“ „Do žluté, hnědé nebo do černé popelnice?“, ozývalo se 15. ledna po celé škole.

Ekologický program společnosti EKO-KOM Tonda Obal na cestách v tom udělal dětem jasno. Vyškolení lektori si pro všechny žáky školy připravili interaktivní besedu na téma třídění a recyklace odpadu. Vysvětlili žákům význam třídění odpadů a ukázali následné využití materiálů s pomocí výstavy Tondy Obala - kufřík plný recyklátů a materiálů. Dětem se líbily krátké filmy o recyklaci či likvidaci odpadu. Nejvíce zábavy si děti užily při hře s praktickým tříděním starých věcí.

Se staršími žáky lektori prodiskutovali téma e-shopů, lidské rozmazlenosti a hlavně faktu, že nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne.

Beseda byla svižná, interaktivní a přinesla mnohým nové poznatky... Třeba, že některé mikiny obsahují plastová vlákna nebo to, že Šumperk je jedno z mála měst v České republice, které ještě stále třídí nápojové kartony zvlášť do oranžové popelnice.

Děkujeme za besedu panu Nigrinovi a věříme, že ve spolupráci se společností EKO-KOM budeme dále pokračovat.

Gabriela Příkrylová, koordinátor EVVO

5. C a Tonda Obal na cestách

Jak jsme se naučili správně třídit odpad

Do naší školy zavítal vzdělávací program Tonda Obal na cestách, který dětem po celé České republice ukazuje, jak správně třídit odpad a proč je to důležité. Program vedla milá a zkušená paní lektorka, která nám vše srozumitelně a zajímavě vysvětlila.

Během programu jsme se dozvěděli, jaké druhy odpadu existují a do jakých kontejnerů patří. Už víme, že papír patří do modrého kontejneru, plasty do žlutého, sklo do zeleného a bioodpad do hnědého. Také jsme se naučili, co do jednotlivých kontejnerů nepatří a proč je důležité odpad správně třídit.

Paní lektorka nám vysvětlila, co znamená recyklace. Díky ní se z odpadu vyrábějí nové věci – například z papíru nové sešity nebo z plastu nové lahve. Třídění odpadu tak pomáhá chránit přírodu a šetřit přírodní suroviny.

Program Tonda Obal na cestách byl velmi poučný a zábavný. Ukázal nám, že i malé každodenní činy mohou mít velký význam pro ochranu životního prostředí. Akce se mi moc líbila a těším se na další podobné programy.

Adam Polák, 5. C

Lyžařský den na Paprsku

Dne 21. 1. 2026 se uskutečnil lyžařský den na Paprsku. Počasí i sněhové podmínky nám přály a všichni zúčastnění předvedli skvělé výkony, sportovního ducha a vzorné chování. Den jsme si naplno užili, panovala výborná nálada a bylo vidět, že lyžování všechny opravdu baví. Děkujeme všem žákům za jejich nasazení a pozitivní přístup. Velké poděkování patří vedení školy za možnost akci zorganizovat a podpořit tak sportovní aktivity našich žáků. Těšíme se na další podobné akce!

Za školní sportovní tým Michaela Pospíšilová

Lyžařský kurz na Dolní Moravě

Žáci 1. – 3. ročníku absolvovali lyžařský kurz na Dolní Moravě. Pod vedením instruktorů se zdokonalovali v lyžařské technice a učili se bezpečnému pohybu na sjezdovce. Na závěr kurzu byl připraven lyžařský karneval v maskách a také závody, ve kterých si děti vyzkoušeli své dovednosti. Kurz se vydařil a děti si odvezly mnoho hezkých zážitků. Děkujeme dětem za jejich snahu a nadšení a rodičům za podporu, spolupráci a důvěru.

Za školní sportovní tým Michaela Pospíšilová

Přednáška pana Kocůrka o Austrálii – postřehy 5. C

Pan Kocůrek nás navštívil minulý týden v pondělí 12. ledna. Povídal nám anglicky o divočině Austrálie. Ukazoval nám krokodýly, klokany, koaly, netopýry a jiná zvířata. Také nám říkal, že Vánoce v Austrálii jsou jiné než u nás, je tam teplo. Viděli jsme město Sydney a jeho památky a taky další města. Po zhlédnutí fotek a videí začal mluvit česky a odpovídal na naše dotazy. Moc jsme si přednášku užili a doufám, že za námi přijede s dalším skvělým dobrodružstvím.

Jakub Meloun

12. 1. jsme měli přednášku o Austrálii. Přednášel jí pan Kocůrek. Nejprve nám povídal o Sydney, je to největší město v Austrálii, ale není to hlavní město. Jsou tam paneláky, kanceláře a taky restaurace. Žijí tam hadi, pavouci, krokodýli. Zaujalo mě, že kdybych v restauraci v Austrálii umýval nádobí, tak bych vydělal 120 000 Kč za měsíc. Přednáška mě bavila a chtěl bych se tam podívat.

Alex Kobližka

Pan Kocůrek byl u nás v divadelním sálku, promítal nám různé fotky o Austrálii a říkal nám, co tam zažil. Dozvěděli jsme se z pobytu různé zajímavosti, třeba když jel stanovat do pralesa, tak vždycky než vylezl ze stanu, musel bouchnout do všech stěn stanu, aby shodil všechny pavouky pryč. Jednou plul po jezeře, kde byli nebezpeční krokodýlové a on je krmil masem. Jindy zase plul po jezeře, kde žili sladkovodní malí krokodýlové, se kterými se koupal. Viděli jsme klokani mládě, které se šplhalo do kapsy své mámy. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavostí.

Ester Málková

Pan Kocůrek nám povídal o Austrálii. Viděli jsme, kde žijí krokodýli a že jsou i menší, kteří neublížují. Zajímavost ze života krokodýlů: Krokodýli nemají rádi teplou vodu. Další zvířata: čáp, vačice, vombat, racek, koala, emu, klokani a krokodýli. Mimo města nemají moc asfaltových silnic. Auta jsou vybavena šnorchem. Hlavní městem je Canberra.

Matouš Rajnošek

Vystoupení 4. A, 5. C na Tři krále v Domově důchodců Šumperk

V úterý 6. 1. jsme zavítali do domova důchodců, kde jsme zahráli a zazpívali vánoční pásmo “My tři králové jdeme k vám”. Potěšili jsme tak babičky a dědečky, pro které bylo vystoupení silným emocionálním zážitkem. Kromě tradičního zpěvu a recitace básniček jsme rozdali i drobné dárky a ručně vyráběná přáníčka. Všude zavládla laskavost a vzájemné porozumění.

Osvětim 27. ledna 1945

Ze Šumperka je známo 115 obětí pronásledování a vraždění židů fašistickými Němci v době 2. světové války. Seznam těch, jejichž život skončil v táboře **Osvětim**. Tábor ovládnut a vězni osvobozeni Rudou armádou 27. ledna 1945.

příjmení	jméno	narození	úmrtí*poslední známé datum života
Hirschová	Cecilie	27.03.1903	06.09.1943
Heilig	Moritz, JUDr.	05.11.1895	21.02.1942
Weissbarthová	Gerta	08.11.1904	18.05.1944
Weissbarth	Otto	07.06.1932	18.05.1944
Weissbarth	Petr	17.07.1933	18.05.1944
Batscha	Elsa	21.12.1878	15.12.1943
Sonnenscheinová	Valerie	26.05.1882	15.12.1943
Schild	Edgar	13.12.1883	08.03.1944
Schildová	Gertrud	22.12.1900	08.03.1944
Schildová	Božena	04.04.1928	08.03.1944
Schild	Valter	07.12.1929	08.03.1944
Spitzkopf	Moritz	10.01.1888	01.10.1944
Ziegler	Jacques	08.05.1887	02.09.1942
Zieglerová	Truda	07.06.1887	24.07.1942
Zieglerová	Dora	30.06.1918	24.07.1942
Guttmanová	Elsa, MUDr.	17.09.1896	15.12.1943
Guttmanová	Ilse	07.01.1904	23.04.1942
Bodanská	Elsa	06.11.1888	15.12.1943
Winter	Rudolf	07.09.1912	28.10.1944
Winter	Kurt	07.09.1915	26.01.1943
Mautnerová	Ernestine (Tina)	16.06.1915	19.10.1944
Mautner	Hans, Dr.	09.02.1905	19.10.1944
Schönfeld	Bedřich, Ing.	15.05.1895	18.05.1944
Salus	Miloš, Ing	04.09.1896	01.10.1944

27. ledna 1945 vstoupily jednotky Rudé armády do nacistického vyhlazovacího tábora Auschwitz-Birkenau. To, co zde objevily, patří k nejtemnějším kapitolám lidských dějin. V opuštěném areálu našly několik tisíc vyčerpaných, nemocných vězňů, hromady osobních věcí, dětské boty, kufry se jmény – a stopy průmyslově organizovaného vraždění.

Osvětim byla největším nacistickým táborem smrti. Byla místem systematického vyhlazování Židů, Romů, politických vězňů i dalších skupin, které nacistická ideologie označila za „nežádoucí“. Většina obětí byla zavražděna ihned po příjezdu, další zemřeli hladem, nemocemi, otrockou prací nebo lékařskými pokusy.

Osvobození tábora nepřineslo okamžitou úlevu – mnoho zachráněných zemřelo krátce poté na následky dlouhodobého utrpení. Přesto se 27. leden stal symbolem konce jednoho z nejhorších zločinů moderní civilizace. Právě proto je dnes tento den připomínán jako **Mezinárodní den památky obětí holokaustu**.

Vzpomínka na Osvětim není jen připomínkou minulosti. Je varováním, kam až může dojít nenávisť, odlidštění a lhostejnost. A zároveň silnou povinností nezapomenout.

S legionářským pozdravem Nazdar!

Za členy Československé obce legionářské ze Šumperka a okolí, vyznamenané Městem Šumperk, Krajským vojenským velitelstvím Olomouc a Československou obcí legionářskou Praha, Ing. Jiří Skrbek

Žákovská poezie a texty

Bambulka

Sofie Kaněv, 4. C

Byla jedna jahůdka,
říkali jí Bambulka.
Bydlela v paneláku,
bylo tam moc plameňáků.

Každý tam měl kolo,
prý i malé molo.
Úplně v tom nejvyšším patře,
měli nové vepře.

Bonbónkový svět

Noemi Števove, 5. A

Je tam velký bonbónek,
když ho sníš, ztloustneš hned.
Veverka na lízátku stojí,
čokoládá mlka na ni hledí.
Bonbónkové sluníčko svítí hned,
na bonbónkový svět.

Zahraj si tam schovávanou,
nebo klidně na honěnou.
Je tam malý obchůdek,
kup si tričko nebo bonbónek.
Je to prostě boží svět,
zalíbí se ti tam hned.

Pomíchané obrázky

Linda Genčurová, 4. C

Byl jeden starý král,
který moc rád Roblox hrál.
Byla jedna divizna,
říkali jí Babizna.
V chajdě žila babulka,
říkali jí Karkulka.

Byl jeden zámek, v něm byl plánek.
V plánku zvonec, básničky je konec.

Červená Karkulka, Jeníček a Mařenka

Karolína Illichmanová, 7. A

Byla jednou jedna holčička, která se jmenovala Červená Karkulka. Měla dva sourozence, Jeníčka a Mařenku. Karkulka se z nich narodila poslední. Jednalo se ale o velice zvláštní rodinu. Nestarala se o ně maminka ani tatínek. Staral se o ně vlk. Na první pohled velice děsivý, ale s tím největším srdíčkem plným lásky. Vlk byl pro děti nejlepším rodičem, jakého si mohly přát.

Jedno slunečné sobotní ráno se děti probudí a jdou si všichni společně sednout na snídani jako každé ráno. Mezitím, co si vlk maže chleba, praví: „Dnes má svátek děda Alois, nachystal jsem do košíčku klobásu, pivo a chleba, dnes se za ním stavte a předejte mu náš dar. „Do oběda doma a běžte cestičkou kolem lesa,“ zdůrazňuje vlk. Všichni na jeho prosbu pokývají hlavou a hned po snídani se vydají za dědou.

Když ujdou zhruba půl cesty, nějaký ten čas už uběhl a dětem vyhládlo, rozhodly se tedy vydat se hlouběji do lesa a natrhat si pár ostružin. Jsou to velice nebojácně děti a k ostružinám doběhnou copy dup. Když si dřepnou a začnou se ládovat, narazí na vlka. Všichni zamrznou – tohle přece není jejich táta! „Ahojte, děťátka, to jsem přece já,

teta Běta,“ řekne vlk, jeho hlas skřípá a jako teta Alžběta vůbec nevypadá. Jeníček si stoupne před sestry snažící se je ochránit. I když všichni víme, že malý kluk by se neubráníl před „tetou Bětou“. „Vy nejste naše teta,“ řekne Jeníček nebojácně. „Já ji znám a takhle rozhodně nevypadá“, promluví opět Jeníček. „Ale ano, jsem vaše teta, jen jsem si trochu vykřičela hlasivky,“ odvětví vlk. Jeníček ani jeho sestry mu nevěří ani slovo, Jeníček vytáhne jednu klobásu z košíku, zamává jí vlkovi před obličejem, aby získal jeho pozornost, a hodí ji co nejdál od nich. Přitom vezmou nohy na ramena a utíkají směrem k dědovi.

Když se už pomalejším krokem dostanou k chatce, kde bydlí děda, neváhají hned zaťukat. Ten jim otevře a vřele je uvítá, zavede je do obývacího, aby se všichni posadili. Čeká tam na ně však jejich táta vlk a „teta Běta“. Jeníček, Mařenka i Karkulka jsou v šoku, táta vlk je ale všechny běží vřele obejmout. „Říkal jsem, že nemáte chodit do lesa! Jsem na vás ale velice pyšný, že se zvládnete ubránit a hlavně na Jeníka, jak je bystrý,“ řekne vlk. Nakonec si všichni sednou k obědu a popřejí dědovi k svátku. Zazvonil zvonec a pohádky je konec.

Zážitek s duchy (plchy)

Petra Souralová, 6. A

Když byl tatínek mladý, asi před třiceti lety, jezdili s maminkou na chatu, která byla na samotě v lese. Chata se jmenovala Přischlop. Stará myslivecká chata skrývala každý rok překvapení. Sotva maminka s tatínkem ulehli ke spánku, začal hrozný rachot. Padaly talíře a hrnky. Mamka s tatínkem si mysleli, že v chatě řádí duchové, ale nebyla to pravda. Byly to plši. Proto se rozhodli, že plchy pochyťají a odvezou je o kousek dál od chaty. Tak začalo noční plší cvičení. Tatínek opravdu za tři

dny plchy pochytil, a čtvrtou noc se konečně s maminkou vyspali. Asi za dva měsíce jeli zase na chatu, a ejhle plší rodinka byla nastěhovaná zpět v chatě. Hrozně se tomu divili. Pak ale mluvili s místním myslivcem a odvykládali mu celý příběh se stěhováním plchů. Myslivec se smál až se za břicho popadal a říkal že plši se vždycky vrátí zpátky do chalupy, i když je odvezete třeba pět kilometrů daleko.

Temelín a hermelín

Noemi Števo, 5. A

Temelín a hermelín,
pořád se mi pletou.
Naši se mi při snídani,
pokaždé zas smějou.

Jedeme na exkurzi,
k elektrárně Hermelín,
Na oběd nám objednejí,
Sedlčanský temelín!

O chaloupce z cukrové vaty

Marie Sochorová, 9. B

Bylo, nebylo, žil jeden chudý dřevorubec se svou ženou a dvěma dětmi, Jeníčkem a Mařenkou. Žili v malé chaloupce na kraji lesa a neměli skoro co jíst. Doba byla zlá a jídla ubývalo každým dnem.

Jednoho večera, když děti spaly, řekla macecha dřevorubci: „Nemáme už ani kůrku chleba. Ráno odved' děti hluboko do lesa a nech je tam, jinak zemřeme všichni hladu.“ Dřevorubci se sevřelo srdce, ale žena ho přesvědčila. Jeníček však v noci všechno slyšel. Potají vstal, nasbíral bílé kamínky a schoval si je do kapsy.

Ráno se tatínek s dětmi vydal do lesa. Cestou Jeníček nenápadně sypal kamínky za sebou. Když je pak tatínek nechal uprostřed lesa a odešel, děti dlouho bloudily, ale v noci kamínky ve svitu měsíce zářily, takže Jeníček s Mařenkou bezpečně došli domů.

Macecha byla překvapená, ale o pár dní později přesvědčila otce znovu. Tentokrát Jeníček neměl kamínky, a tak si cestou sypal drobečky chleba. Naneštěstí ptáčky drobečky sezobali. Když děti zůstaly samy, cesta zpátky domů už nešla najít. Bloudily hluboko v lese, až po třech dnech přišly k chaloupce, která vypadala hodně divně. Byla celá nakřivo a zdálo se, že by ji každou chvíli mohl sfouknout vítr. Při bližším pohledu si děti uvědomily, že je ozdobená sladkostmi. Byly tam bonbony, lízátko, perníčky - prostě všechno sladké, na jaké si děti dokázaly vzpomenout. Ale nejdivnější na tom všem byla samotná chaloupka. Byla celá z cukrové vaty. „Vidíš to samé co já?“ ptá se Jeníček Mařenky. Mařenka se otočí směrem, kterým se kouká Jeníček a vykřikne: „SLADKOSTI!“ Než ji Jeníček stihne zastavit, rozběhne se směrem k chaloupce. Jeníčkovi však netrvá dlouho a běží hned za ní.

Naneštěstí zrovna když se chystají pustit do perníčků, se rozletí dveře a vyjde z nich velice hezká princezna. Děti se nejdříve polekají, ale když si uvědomí, že před nimi stojí princezna, vzpomenou si na dobré zvyky a nešikovně se

ukloní. Princezna si je oba se zájmem prohlíží. Jeníček se snaží něco říct, ale ohromen tím, že vidí opravdovou princeznu, nemůže vůbec promluvit. Oproti tomu Mařence nedělá problém něco říct, a tak se zeptá: „Dobrý den princezno, můžu se zeptat, co děláte tady uprostřed lesa a proč nejste ve svém paláci?“

„Tohle je můj palác,“ odpovídá princezna trochu podrážděně a dřív než někdo stačí říct něco jiného, dodá: „Jestli mi nevěříte, tak se pojd'te přesvědčit sami,“ a ukáže dovnitř.

Samozřejmě děti nemohly odolat pokušení kouknout se do chaloupky z cukrové vaty, kterou princezna nazvala svým palácem. Takže když se princezna otočí a vejde dovnitř, děti ji ochotně následují.

Princeznin palác je menší, než se zdál zvenku. Je zařízený jenom poskrovnu a taky jenom ze sladkostí, tudíž se Mařenka jenom utvrdí v domněnce, že je tahle princezna divná. Uvnitř nejsou žádná okna, takže když Jeníček za sebou zavře dveře, nevidí skoro vůbec nic. Princezna naštěstí zapálí svíčku, takže jde aspoň něco vidět.

„No, není tohle překrásný palác?“ rozplývá se princezna.

Je pravda, že je to opravdové království sladkostí všeho druhu, ale jinak to jako palác vůbec nevypadá, pomyslí si Mařenka.

„Tak a teď už byste mi konečně mohli říct, proč jste se tady objevili,“ pokračuje dál princezna. Tentokrát začne mluvit jako první Jeníček a s občasnou pomocí Mařenky se mu povede vše vysvětlit. Princezna jim také poví něco o sobě. Řekne jim, že je princezna sladkostí a tohle je místo, kde se nachází nejvíce sladkého pohromadě, a proto je to její království. Také jim řekne, že se jmenuje Sofie, a že jí mohou tykat.

„Jestli chcete, můžete tady pár dní zůstat, a pak vás odvedu zpátky k rodičům,“ říká princezna Sofie. Děti jenom vděčně přikyvuji.

O tři dny později, když už byli před chaloupkou a chystali se vyrazit, začalo pršet.

„Pojďte dovnitř, počkáme, až to přejde. Přece jenom to je do vesnice dlouhá cesta,“ navrhl Jeníček. Všichni souhlasili a vešli dovnitř. K překvapení všech to nebylo uvnitř o moc lepší než venku. Pršelo tam stejně, jako kdyby chaloupka neměla vůbec žádnou střechu, a když se Mařenka podívala nahoru, už tam žádná střecha nebyla. A nejenom střecha, ale i stěny nikde nebyly. Chaloupka jakoby zmizela. Jako jediný důkaz, že tam před chvilkou ještě stála, byly jenom poházené bonbony po zemi. Sofii to došlo jako první. „To jsem ale hloupá, však to byla cukrová vata, ta se hned rozpustí, když ji namočíte,“ a k údivu obou dětí se začala smát. „Tak to vypadá, že se asi nemáme kam schovat. Tak pojdte, jdeme k vám do vesnice, snad mě tam někdo nechá bydlet.“

„Přemluvíme tátu, aby tě vzal k nám,“ řekl Jeníček, „a tím sladkým, které tady zbylo, bychom si mohli vydělat velké jmění. Samozřejmě jestli ti to nevádí, že bychom ho prodávali.“

„Ne, nevádí, je to naopak dobrý nápad.“

Když se vrátili do vesnice, zjistili, že macecha mezitím zemřela a otec je s pláčem přivítal a dovolil princezně bydlet s nimi. Od té doby už nikdy netrpěli nouzí a žili šťastně a vesele.

FORZA
ITALIA 2026

ČEŠI
DO TOHO!

